

[C. J. F. Sven.]

Person erklæret umyndig i personlig Henseende uden gennem Domstolene. Naar man erklæres umyndig i personlig Henseende, skabes der Mulighed for, at den Værge, der beskikkes, kan raade ogsaa over den paagældendes Person, og derigennem var der et Værn mod, at Folk uden Domstolenes Afgørelse blev indlagt paa Sindsygehospitalet. Men det Værn, der herigennem har været, bliver nu afskaffet. Ganske vist skal der være en Tilsynsværge, men Tilsynsværgen udpeges af de administrative Myndigheder. Det er ikke et Domstolsspørgsmaal, og jeg vil nok se, om en Tilsynsværge, hvis han virkelig var noget energisk og under Hensyn til de gældende Lovbestemmelser rekvirerede alle de Udtalelser, der forelaa i Sagen, og derefter viste dem til den sindssyge, om han saa kunde vente fortsat at være Tilsynsværge. Der kunde let trykkes paa de forskellige Administrationsknapper, og man kunde derigennem lægge et ikke ringe Pres paa Tilsynsværgen.

Med andre Ord: det, der her indføres, er i visse Retninger et Tilbageskridt, det er en Forringelse af den Retsbeskyttelse, Individet har haft ogsaa i det danske Samfund. Nu begynder man altsaa her at gøre Kaarene i retslig Henseende daarligere for de sindssyge. Det følger en vis Linie: Individets Ret respekteres mindre og mindre, men vi ønsker i hvert Fald ikke at yde Tilslutning til Udviklingen af den her skildrede Linie, og vi agter, lige som vore Meningsfæller i det andet høje Ting, at stemme imod Lovforslaget, hvis der ikke indføres den af os ønskede Ændring om, at Domstolenes Skøn i sidste Instans afgør Spørgsmaalene.

Veistrup: Efter de stiftfærdige Udtalelser, der fremkom baade fra den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (A. Johansen) og den ærede Ordfører for Venstre (Rytter), havde jeg troet, at man kom ret lempeligt over Behandlingen her, saa meget mere som det jo er rigtigt, hvad den højt-ærede Minister gjorde opmærksom paa, at der i Folketinget er foregaaet en ret indgaaende Drøftelse af dette Spørgsmaal. Men efter det mørke Billede, som den ærede sidste Taler tegnede, er det jo muligt, at der vil udvikle sig nogen Debat paa Grundlag af det ærede Medlems Udtalelser.

Det ærede Medlem talte om Individets Ret. Ja, men der er jo to Parter. Den ene er det sindssyge Individ, den anden er de sunde Individder. Spørgsmaalet er altsaa:

skal man først og fremmest tage Hensyn til det syge Individets Ret og bryde sig fejl om de sunde Mennesker? Det tror jeg dog turde være et meget stort Spørgsmaal.

Ved Gennemførelsen af dette Lovforslag sker der ingen stor Omvæltning med Hensyn til Ordningen af vort Sindsygevesen. Det gaar i dette Tilfælde som i saa mange andre, at Livet skaber selv sin Praksis, og en skønne Dag finder man det hensigtsmæssigt, vel ogsaa nødvendigt for at skabe absolut Sikkerhed, at lovfæste denne Praksis eller udbygge den bestaaende Ordning.

Vi for vort Vedkommende vil medvirke til Lovforslagets Gennemførelse saa hurtigt, som det er muligt. Lovforslaget giver jo ret detaillerede Bestemmelser med Hensyn til de sindssyge Personers Forhold, og det forekommer mig, at Lovforslaget søger at sikre den syge imod enhver urimelig Behandling. For det første er der skabt Sikkerhed for, at ikke alle og enhver kan oprette en Sindsygeklínik til Udnyttelse eller Udbytning af sindssyge Mennesker. Hvor der er Tale om private Klinikker til Behandling af sindssyge, skal der først meddeles Autorisation efter Indstilling af Sundhedsstyrelsen. Den saakaldte Hjemmepleje er jo altid underkastet Hospitalets Tilsyn og har da heller ikke noget med Klinikker at gøre. Hvor Talen er om Tvangssindlæggelse, kan det kun ske paa disse Hospitaler, som er anerkendte.

Jeg er ganske klar over, at den største Vanskelighed med Hensyn til hele Sindsygespørgsmaalet opstaar, hvor det drejer sig om Tvangssindlæggelse. Jeg mindes fra tidligere Tid meget vel, at der var Tale om Tilfælde, hvor man mente, at denne eller hin var tvangssindlagt med Umyndiggørelse for Øje, og at det var sket i Berigelseshensigt. Det var vel i mange Tilfælde Folk, der stod ganske uden for Familiekrederen, men som var sensationssøgende, som rejste det Spørgsmaal, om denne Tvangssindlæggelse nu ikke var foretaget af økonomisk Interesse. Jeg tør ikke benægte, at saadanne Tvangssindlæggelser med økonomiske Formaal for Øje kan have fundet Sted, men jeg tror, at disse Forhold nu nærmest hører hjemme i Romanernes Verden. I Øjeblikket vil det næppe være muligt at faa noget saadant etableret.

Motiveringen for Tvangssindlæggelse bør jo være den, som Lovforslagets § 2 giver Udtryk for, nemlig at den syge er farlig for sig selv eller for andre. Her indrømmer jeg, at der kan opstaa mange Vanskeligheder derigennem, at den syge selv ikke vil eller ikke kan erkende sin egen Tilstand.